

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 02 października 2024 r.

Nasz znak: PER-V.431.1.2024

Sprawę prowadzi: Anna Cieśliczka

Telefon: 95 785 19 15

e-mail: anna.ciesliczka@lubuskie.uw.gov.pl

Pan

Tadeusz Pająk

Starosta Powiatu Zielonogórskiego

Ul. Podgórna 5

65-057 Zielona Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z wykorzystania środków z budżetu państwa na realizację operacji: „Scalenie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym wsi Bojadła”.

Szanowny Panie Starosto,

Niniejszym przekazuję wystąpienie pokontrolne z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224 t.j.) oraz § 4 ust. 2-4 Porozumień z okresu 2019-2022 zawartych pomiędzy Wojewodą Lubuskim a Powiatem Zielonogórskim (zwanym dalej „Powiatem”) w sprawie przekazania środków budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację ww. operacji, zgłoszonej do finansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, dotyczącej scalania gruntów.

Kontrolą objęto okres realizacji zadania, tj. lata 2017 – 2024, a w szczególności sprawdzono zgodność:

1. porozumień zawartych przez Powiat z Wojewodą Lubuskim w latach 2017 -2023, a umową o przyznaniu pomocy zawartej pomiędzy Samorządem Województwa Lubuskiego a Powiatem Zielonogórskim;
2. wyliczenia kwoty dotacji pod względem zgodności z porozumieniami o wypłatę dotacji zawartymi z Wojewodą;
3. dokonania zwrotu środków otrzymanych z agencji płatniczej z tytułu refundacji z EFRROW, na które zostało udzielone wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację zadania z wymaganymi terminami z ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej.

Kontrolę przeprowadzili:

- Agnieszka Rozwoda – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Programów Europejskich i Rządowych Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego – przewodnicząca zespołu kontrolującego na podstawie pisemnego upoważnienia nr: 201-1/2024 z 26.06.2024 r.;
- Anna Cieśliczka – inspektor wojewódzki w Wydziale Programów Europejskich i Rządowych Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego – członek zespołu kontrolującego na podstawie pisemnego upoważnienia nr: 201-2/2024 z 26.06.2024 r.

Kontrola została przeprowadzona w okresie od dnia 28.06.2024 do 12.08.2024 r.

Ocena kontrolowanej działalności:

1. Ocena zgodności Porozumień zawartych z Wojewodą Lubuskim z umową o przyznaniu pomocy zawartej pomiędzy Samorządem Województwa Lubuskiego a Powiatem Zielonogórskim.

Kontrolowane dotacje z budżetu państwa były związane z realizacją Umowy 00003-6502-UM0400003/17 z 21.12.2017 r. o przyznaniu pomocy zawartą pomiędzy Samorządem Województwa Lubuskiego a Powiatem Zielonogórskim wraz z aneksami pn. „Scalenie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym wsi Bojadła” (zwana dalej „umową pomocową”) w ramach poddziałania 4.3 PROW 2014-2020¹.

Pomoc była przyznawana na zadanie w zakresie prac scaleniowych oraz zagospodarowania poscaleniowego, o których mowa w ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów². Warunkiem przyznania środków z EFRROW³ było poprawienie rozłogu i struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonywanie scalenia rozproszonych gruntów oraz poprawy warunków pracy i życia rolników poprzez wykonywanie nawierzchni utwardzonej dróg transportu rolnego. Powierzchnia gruntów objętych postępowaniem scaleniowym, zgodnie z umową pomocową, miała wynieść **1102 ha** (w tym powierzchnia gruntów rolnych 949 ha).

Na podstawie § 4 umowy pomocowej przyznano Powiatowi środki z EFRROW w wysokości 2.992.039,00 zł, które stanowią nie więcej niż 63,63% wartości wydatków kwalifikowalnych wynoszących 4.702.246,98 zł. W Aneksie nr 7 z 10.02.2022 r. ustalono ostateczną wartość pomocy i wydatków kwalifikowalnych do wysokości **5.701.254,03 zł**, w tym udział EFRROW wynosił 3.627.707,00 zł.

W związku z ww. zadaniem Powiat otrzymał od Wojewody Lubuskiego wsparcie na zasadach określonych w ustawach o finansach publicznych i o finansowaniu WPR⁴, tj. na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych .

W ramach rocznych planów finansowych Wojewody Lubuskiego w rozdziale 010005 (prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa) w latach 2019-2022 r. zabezpieczone zostały środki na udzielenie dotacji z budżetu państwa na 100% wydatków kwalifikowalnych, tj.

1. 03 czerwca 2019 r. podpisano Porozumienie na wartość 976.000,00 zł, aneksem z dnia 03 grudnia 2019 r. zwiększono wartość do **1.301.000,00 zł**;
2. 09 września 2020 r. podpisano porozumienie na wartość **531.432,00 zł**;
3. 07 czerwca 2021 r. podpisano Porozumienie na wartość 511.823,28 zł, aneksem z dnia 13 grudnia 2021 r. obniżono wartość do **498 071,28 zł**.
4. 11 marca 2022 r. podpisano Porozumienie na wartość 2. 764.710,38 zł, aneksem z 6 grudnia 2022 r. zwiększono wartość do **3 356 999,07 zł**.

¹ Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

² (Dz.U. z 2018 r. poz. 908, z 2019 r. poz. 1080, z 2021 r. poz. 1912, z 2021 r. poz. 1912)

³ Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

⁴ Udzielona na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 t. j. z późn. zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 1634), w związku z art.11 ust. 8 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1130, Dz. U. 2017 poz.1181 z późn. zm., t. j. Dz. U. 2018 poz. 719), zwanej dalej „Ustawą o finansowaniu WPR”

Łączna kwota Porozumień w latach 2019 -2022 wyniosła **5.687.502,35 zł** i nie przekroczyła wartości wydatków kwalifikowalnych określanych w kolejnych aneksach umowy pomocowej.

Obszar kontroli Zespół Kontrolujący ocenia pozytywnie.

2. Prawdliwość wyliczenia kwoty dotacji pod względem zgodności z porozumieniami o wypłacie dotacji zawartymi z Wojewodą.

Wypłata dotacji odbywała się na wniosek Powiatu, na podstawie wzoru stanowiącego załącznik do w/w porozumień. Dyspozycje wypłaty dotacji przedstawiono chronologicznie według paragrafów **w poniższym zestawieniu nr 1.**

Paragraf Daty dyspozycji	§2058 (w PLN)	§2059 (w PLN)	§6258 (w PLN)	§6259 (w PLN)	RAZEM (w PLN)
11.09.2019 r.	621.000,00	354.954,73	-	-	975.954,73
17.12.2019 r. *	206.798,00	118.247,27	-	-	325.045,27
4.12.2020 r. **	338.149,98	193.281,70	-	-	531.431,68
20.12.2021r. ***	56.037,67	32.030,33	260.913,39	149.089,89	498.071,28
12.10.2022 r.	-	-	1.668.627,62	953.763,73	2.622.391,35
24.10.2022 r.	13.305,04	7.604,96	-	-	20.910,00
8.12.2022 r.	33.653,90	19.236,10	420.471,40	240.336,32	713.697,72
łącznie	1.268.944,59	725.355,09	2.350.012,41	1.343.189,94	5.687.502,03
* druga wypłata z 2019 r. wypłacona została do wysokości planu finansowego na współfinansowanie (2059), co zaburzyło proporcję 63,63% udziału EFRROW o 45,27 zł.					
** nie wypłacono 32 gr z Porozumienia, zgodnie z wartościami wynikającymi z faktur.					
***wypłacono niezgodnie z montażem, aby poprawić sumę łączną o 45,27 zł z 2019 r.					

Suma dotacji wypłaconej w ramach **paragrafów 205** wyniosła **1.994.299,68 zł** i pierwotnie odpowiadała pracom scaleniowym z umowy pomocowej, tj.:

- Analizie i ocenie materiałów geodezyjno – kartograficznych i ich aktualizacji celem wykorzystania w projekcie scalenia;
- Pomiarom niezbędnym do opracowania projektu scalenia i wyznaczenia projektu w terenie;
- Sporządzeniu dokumentacji geodezyjno – prawnej.

Wyżej wymienione koszty kwalifikowalne prac scaleniowych w Aneksie nr 8 do umowy pomocowej i w rozliczeniu dotacji we wniosku końcowym są tożsame i wyniosły łącznie **2.242.434,96 zł**. Wartość ta przekracza wartość wypłaconych środków na paragrafie 205 (przyczynę rozbieżności opisano poniżej). Udział kosztów scaleniowych na 1 ha gruntów objętych scaleniem wyniósł 2.034,88 zł.

Suma dotacji wypłaconej w ramach **paragrafów 625** wyniosła **3.693.202,35 zł** i pierwotnie

odpowiadała pracom poscaleniowym z umowy pomocowej, tj.:

- Budowy dróg o nawierzchni asfaltowej o dł. 1.485,72 m, 425,73 m, 767,18 m, 607,32 m, 352 m, 138,68 m i 244 m;
- Geodezyjny pomiar powykonawczy ww. dróg;
- Sporządzenie dokumentacji projektowo – kosztorysowej;
- Nadzór inwestorski.

Koszty kwalifikowalne prac poscaleniowych w rozliczeniu dotacji wyniosły ostatecznie **3.455.067,07 zł** (w aneksie nr 8 do umowy pomocowej wartość wynosiła 3.458.819,07 zł) Wartość prac poscaleniowych jest niższa niż wartość wypłaconych środków dla paragrafu 625 ze względu na zmianę księgowania kosztów po stronie Powiatu. Udział kosztów poscaleniowych na 1 ha gruntów objętych scaleniem wyniósł 3.138,67 zł.

W 2021r. **nastąpiła zmiana sposobu księgowania kosztów poniesionych dla paragrafu 205** z dotacji przeznaczonej na koszty scaleniowe na dotację dotyczącą kosztów ogólnych inwestycji. Koszty ogólne w umowie pomocowej dotyczyły kosztów inspektora nadzoru i pomiarów końcowych geodezyjnych na łączną wartość 175.620,00 zł. Pozostała wartość umowy pomocowej dotyczyła kosztów inwestycyjnych i zdaniem Powiatu dotyczyła paragrafu 625. Na podstawie pism z Powiatu z 8.11.2021 r. i 15.11.2021 r. w dniu 13 grudnia 2021 r. sporządzono aneks do Porozumienia, w którym w paragrafach 2058 i 2059 zostały ujęte tylko koszty ogólne inwestycji. Zgodnie z klasyfikacją budżetową, **paragraf 625** zalicza się do dochodów majątkowych jednostek samorządu terytorialnego, a prace scaleniowe realizowane przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Zielonej Górze dotyczyły stworzenia odpowiedniej dokumentacji do przeprowadzenia zadania scalenia.

Przekazana do kontroli ewidencja księgowa jest zgodna z ww. wypłaconymi środkami dotacji wg paragrafów. W związku z tym w ewidencji dotacji w paragrafach 205 i 625 również widnieje wskazana rozbieżność zaksięgowanych kosztów w stosunku do zapisów umowy pomocowej.

Rozbicie na paragrafy zakończone cyfrą 8 i 9 powinno odbywać się w proporcji 63,63% dla środków dotacji z EFRROW i 36,37% dla środków finansowanych z budżetu państwa, zgodnie z umową pomocową. W związku z tym środki wypłacone w 2019 r. omyłkowo wypłacone niezgodnie z montażem zostało skorygowane aneksem do Porozumienia z 8 grudnia 2021 r. Suma wartości wypłaconych w paragrafach 2058 i 6258 wynosi **3.618.957,00 zł** i jest zgodna z udziałem 63,63% do wartości kosztów kwalifikowalnych (5.687.502,03 zł). Zgodnie z ustawą o prefinansowaniu środki z EFRROW wypłacone powinny zostać zwrócone na konto LUW jako dochody budżetu państwa (opisano w punkcie 3 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego).

Zespół Kontrolujący potwierdził, że wartość dotacji wypłaconych w poszczególnych latach nie przekraczała wartości Porozumień ani wartości wynikającej z umowy pomocowej.

Sprawozdania:

W ramach rozliczania corocznych dotacji w ramach zawartych porozumień, Powiat był

zobowiązany⁵ do 15 stycznia następnego roku rozliczyć przyznane środki i ewentualne nadwyżki dotacji zwrócić. Rozliczenie następowało poprzez złożenie sprawozdania rzeczowo – finansowego z realizacji operacji wraz załącznikami. Zespół kontrolujący stwierdził, że sprawozdania wpływały w terminie.

Sprawozdania prawidłowo opisywały rozliczenie kwot dotacji, bez konieczności zwrotu środków. Zgodnie ze sprawozdaniem końcowym za 2022 r. Powiat Zielonogórski wykazał wskaźnik powierzchni gruntów objętych pracami geodezyjnymi do wartości 1120 ha, w tym grunty rolne 949 ha. Sprawozdaniem rzeczowym z realizacji operacji z 30.11.2023 r. Starosta Powiatu Zielonogórskiego (załącznik nr 15 do wniosku o wypłatę dotacji do UMWL) przedłożył informację o 1120,955 ha powierzchni gruntów objętych scaleniem.

Ogólna liczba działek ewidencyjnych w wyniku operacji zmalała z 1.127 do 688. W związku z tym sprawozdania są ze sobą spójne.

Obowiązek promocji:

Zgodnie z postanowieniami Porozumień z 2022 r. oraz na podstawie art. 35 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Beneficjent ma obowiązek wypełnienia obowiązku informacyjnego o dofinansowaniu operacji z budżetu państwa.

Na podstawie przesłanej dokumentacji, Zespół Kontrolujący potwierdził realizację ww. obowiązku zgodnie z wymogami. W paragrafach zakończonych cyfrą „9”, dotyczącym udziału budżetu państwa, zgodnie z zestawieniem nr 1 wypłacono środki na realizację operacji w wysokości **2.068.545,03 zł**, którą to wartość wskazano na tablicach informacyjnych i stronach internetowych⁶.

Ewidencja:

Zgodnie z §4 ust. 1 Porozumień Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Dochody zostały uwzględnione w paragrafach 205 i 625 zgodnie z łącznymi kwotami przedstawionymi powyżej w latach 2019-2024.

Wydatki w ewidencji księgowej są zgodne z załączonymi fakturami i rozliczeniami wydatków ujętymi w sprawozdaniach rzeczowo – finansowych.

Obszar kontroli Zespół kontrolujący ocenia pozytywnie.

3. Sposób i terminowość dokonania zwrotu środków otrzymanych z agencji płatniczej z tytułu refundacji z EFRROW, na które zostało udzielone wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację zadania.

Zgodnie z art. 11 ust. 5 ww. ustawy WPR jednostka zwraca środki w wysokości udziału refundowanego ze środków EFRROW, na rachunek dochodów właściwego dysponenta, ze środków otrzymanych od agencji płatniczej tytułem refundacji wydatków kwalifikowalnych ze środków EFRROW, w terminie 10 dni od dnia otrzymania tych środków. Udział środków EFRROW stanowił ostatecznie 63,63% kwoty uznanych wydatków

⁵ Na podstawie § 2 ust. 6 porozumień z Wojewodą Lubuskim.

⁶ <https://powiat-zielonogorski.pl/pl/Powiat/Dofinansowania-ze-Srodkow-Budzetu-Panstwa/25.02.2022-r.-Powiat-Zielonogorski-realizuje-zadanie-pod-nazwa-Scalenie-gruntow-wraz-z-zagospodarowaniem-poscaleniowym-wsi-Bojadla>; <https://powiat-zielonogorski.pl/pl/INWESTYCJE-Z-PROW/Europejski-Fundusz-Rolny-na-rzecz-rozwoju-Obszarow-Wiejskich-Europa-inwestujaca-w-Obszary-Wiejskie>.

kwalifikowalnych tj. **3.618.957,00 z**, i jest zgodny z wartością sumy dotacji wypłaconej w paragrafach zakończonych cyfrą „8”.

W ramach rozliczania umowy pomocowej Powiat złożył wniosek o płatność do UMWL zgodnie z umową, do 31 maja 2023 r. Kontrola i pozytywna weryfikacja wniosku nastąpiła 5 stycznia 2024 r. Wpływ środków z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa miał miejsce 23 lutego 2024 r. a 26 lutego 2024 r. środki w wysokości 3 618 957,00 zł zostały przelane na konto dochodowe LUW⁷. Zespół kontrolujący potwierdził, że pozytywnie rozpatrzono wniosek i wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte dotacjami zostały uznane przez Instytucję Zarządzającą.

Płatności dokonano w terminie i w pełnej wysokości.

Obszar kontroli Zespół Kontrolujący ocenia pozytywnie.

4. Ocena kontrolowanej działalności:

Działalność Powiatu w obszarze kontroli Zespół kontrolujący ocenia pozytywnie.

Zgodnie z przepisami art. 48 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

⁷ Wtórnik z 26.02.2024 r. potwierdza wpływ do LUW.